

BYSTRÉ HLAVY

PRO VŠECHNY

CÍRKEVNÍ ROK. *Zakroužkuj stejnou barvou to, co se k sobě hodí.*

VÁNOCE

UKŘIŽOVÁNÍ
PÁNĚ

SVATÝ
MIKULÁŠ

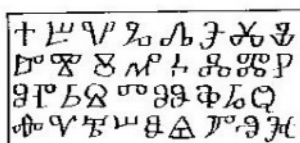

TŘI KRÁLOVÉ

5. prosince

5. července

2. listopadu

6. ledna

VELIKONOCE

PAMÁTKA
ZESNULÝCH

CYRIL
A METODĚJ

ADVENT

Klára Špunt Zelinková

3

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*Lidská opatrnost činí život nudným a jednotvárným.
Evangelijní moudrost se svými radikálními požadavky
mu dodá zajímavosti a krásy.*

Milí přátelé,

je zvláštní tento listopadový čas. Přírodu jakoby opustila touha jít dál, a my se spolu s ní topíme v mlhách, brodíme spadlým listím a vzpomínáme na slunce. Děšť či první mráz nám zalézají pod kůži. Čas mezi Dušičkami a slavností Krista Krále unáší svět do snové existence: a nás? Končíme Rok víry, rok, který v naší vlasti významně poznamenalo cyrilometodějské jubileum.

Co dál? Krátká listopadová nostalgie, a pak už bude v běhu všedního života vše brzy překryto novými událostmi? Kéž by tomu tak nebylo. Víra je dar, jehož plamen je třeba stále oživovat. Rok víry měl být jen odrazovým můstkem, povzbuzením na naší cestě. Závěr liturgického roku nám v tom pomáhá pohledem na Krista - Krále, jemuž patří definitivní vítězství nad každým zlem, smrt nevyjímaje. Boží láska se neunavila a my jsme pozvaní být Pánu svědky.

Váš farář Jan Mráz

Informace

Aktuální dění ve farnosti

- **Dnes v neděli 17. 11. v 17 hodin** se v katedrále svatých Petra a Pavla koná koncert k zakončení Roku víry a sv. Cyrila a Metoděje. Poslední vstupenky budou k dispozici k zakoupení 40 minut před začátkem.
- **Jednota Musica sacra** pořádá pro všechny varhaníky, chrámové zpěváky a hudebníky již 18. Svatocecilské setkání, které se koná v sobotu 23. listopadu 2013 v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně na Petrově. Program začne od 9.15 hod. Více na www.musicasacra.cz
- **O Slavnosti Ježíše Krista Krále** při mši svaté v neděli 24. 11. v 9 hod zazpívá chrámový sbor Jolly Singers.
- **O Slavnosti Ježíše Krista Krále 24. 11.** bude zakončen Rok víry slavnostní bohoslužbou v 9 hodin v brněnské katedrále, za předsednictví otce biskupa Vojtěcha. Zveme farníky k hojné účasti. Při stejné bohoslužbě ve vatikánské bazilice sv. Petra budou poprvé v historii vystaveny úctě věřících ostatky sv. Petra.
- **O první neděli adventní** 1. prosince bude při každé mši svaté svěcení adventních věnců. Můžete si přinést k posvěcení vlastní adventní věnec.

• **Tradiční zdobení perníčků** se koná v neděli 1. 12. 2013 od 15 hodin na faře. Zveme menší i větší děti a jejich rodiče, aby přišli pomoci připravit mikulášskou nadílku.

• **Ve středu 4. 12.** navštíví náš kostel v závěru večerní dětské bohoslužby svatý Mikuláš. Srdečně zveme všechny děti k tomuto setkání a malé nadílce. Mše svatá začíná v 17.30 hod. Program pro nejmenší děti před mší začíná jako obvykle v 16.45 v zákristii.

• **V neděli 8. prosince v 15 hodin** se koná na Petrinu na ulici Veverčí 15 mikulášská besídka pro starší děti. Srdečně zveme i rodiče. Prosíme, přineste si s sebou přezůvky.

• **Průvod světla** vyjde v pondělí 9. prosince 2013 v 17.20 hodin z Denisových sadů do katedrály sv. Petra a Pavla v Brně. Průvod se svícemi, lampiony a loučemi předchází slavnostní bohoslužbě v brněnské katedrále od 17.30 hodin, kterou bude slavit brněnský biskup Vojtěch Cikrle u příležitosti slavnosti Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu.

• **V neděli 15. prosince při večerní mši svaté** zazpívá v našem kostele Sbor „Psalmody“ Papežské university Jana Pavla II v Krakově. Srdečně zveme k účasti na bohoslužbě, spojené s krásným hudebním zážitkem.

nám“, při jehož poslechu si jistě přijdou na své milovníci klasické duchovní hudby, spirituálů, populární hudby i písní na lidovou notu. Pokud tedy budete mít zájem, rád vás na kůru přivítám a CD bude vaše. ☺

• *Víme, že jsi krátce šťastně ženatý. Pozdravuj doma.*

Rád vyřídím. A pokud mi dovolíš, šel bych se nyní již věnovat rodině.

• *Nejenže dovolím, ale i pochválím.*

Za odpovědi děkuje Sojka

POVÍDKA

První hřích

Druháci si povídají o prvotním hříchu. Lidé chtěli být jako Bůh. Každý z nás se svou troškou pýchy podílel na Adamově: už nebudeme Boha potřebovat, když mu budeme rovni. Děti mají na pracovním listu onen osudový strom poznání dobra a zla, po kterém se plazí had a dělí ho na dvě poloviny. Najít protiklad ke slovu RADOST je lehké – SMUTEK, ZDRAVÍ – NEMOC. Ale teď je na další krásné větvi plné květů napsáno: MÁME SE RÁDI. První reakce je logická – nemáme se rádi. Paní učitelka děti pochválí a ptá se, jak se to pozná. Děti se překřikují: hádáme se, pereme

se a najednou zazní zdánlivě nelogické: JSME LÍNÍ. Na zlomek vteřiny je překvapena i paní učitelka, ale pak musí chválit: ano, když nedokážeme udělat něco pro druhého, protože se nám nechce – nemáme ho dost rádi!

Pak už přicházejí další otázky. Nemáme v srdci závist a nepřejícnost? Snažíme se odpustit křivdu nebo v nás zůstává zloba? Máme dost rádi taťku s mamkou, když je neposlechne a odmlouváme? Nebo když stále něco chceme: kup mi prosím, já fakt potřebuju ... a je nám jedno, jestli na to mají dost peněz? Přemýšlíme, čím bychom mohli potěšit babičku s dědečkem? Všimneme si, když někdo potřebuje naši pomoc? Nebo jsme lhostejní a je nám jedno, koho nám Bůh posílá do cesty?

Děti si nakonec zapisují do smutné poloviny koruny stromu: MÁME RÁDI VÍC SEBE NEŽ LIDI KOLEM NÁS. Věta je trochu delší a tak ji tam děti musí namačkat, ale to vůbec nevádí. Hlavně abychom měli srdce dost velké pro ostatní. Aby se tam naši nejbližší vešli a nemuseli se mačkat (stojí-li jeden druhému na hlavě, je to nepříjemné zejména pro ty dole a ti nahoře zas těžko udržují balanc ☺). Snažme se tedy, aby naši bližní – a pozor - mezi ně patří i sourozenci a rodiče – necítili utiskováni a mohli stát pevně, mohli se na nás vždycky spolehnout.

Marie Sojka Veselá

určitě začalo již doma, pokračovalo v mateřské škole, ze které jsem se nejraději domů vracel na zádech jednoho z bratrů, který pro mne jezdil na kole. Základní školu po 8 letech vystřídalo na 4 roky (dnes již neexistující) gymnázium na Tábořské. Následovalo 5 let vysokoškolského života na pedagogické a přírodovědecké fakultě MU. V průběhu studia jsem započal službu varhaníka u sv. Tomáše, a tak bylo potřeba přibrat studium varhanní hry na ZUŠ. Po úspěšném složení státnic jsem nastoupil na Cyrilometodějskou střední pedagogickou školu a gymnázium (dnes CMGaSOŠPg), kde vyučuji matematiku a hudební výchovu již více než 15 let.

• *Víme, že vedeš školní sbor a že jste několikrát vyjeli i do zahraničí a v soutěžích získali mnoho ocenění. Vyhráli jste vždy všechno nebo jste ze zdvořilosti některou z cen přenechali jiným?*

Bilancovat všechna ocenění by zbytečně blokovalo prostor dalším zajímavým příspěvkům do Tomáška, tak jen ve stručnosti. Ve sbírce máme zlaté, stříbrné a bronzové medaile a také čestná uznání. A jelikož naše škola nemá mnoho prostor nazbyt, spokojili jsme se v soutěžních

kategoriích vždy s jedním oceněním, aby i ostatní sbory mohly slavit medailový úspěch. Sbor Cantate se kromě soutěží také podílí na některých akcích školy (zahajovací mše, slavnost školy, ...) a také již několikrát zpěvem doprovodil bohoslužby v našem kostele.

• *Již léta organizuješ úvodní seznamovací týden pro první ročníky, který má vždy velmi kladný ohlas. Copak máte pro nic netušící studenty připraveno?*

No ale, když tu teď vyrazím co máme připraveno, tak už budou nic netušící studenti vědět, co je čeká. Celý program se skládá z nejrozličnějších her (např. lyžařské závody na trávě) a soutěží. Nechybí ani chvilky pro zamyšlení a duchovního ztišení v kapli. Mimochodem – nemáte někdo doma nepotřebné staré dřevěné lyže? ☺

• *Copak bys vzkázal svatotomským farníkům?*

Říká se, že kdo zpívá, dvakrát se modlí. Pro varhaníka je vždy potěšující, když k němu dolehne mohutný zvuk zpívajících farníků. A tak se těším až vás, v těch našich varhanních výšinách, opět uslyším, a to i při méně známých písních. Do předvánočního shonu si dovoluji přidat tip na hudební dárek – CD školního sboru Cantate „Buď světlem

• **V sobotu 23. 11. 2013** bude na faře od 9 do asi 12 hodin zkouška koled Dětské scholy na Vánoční dětskou mši svatou, která bude 24. 12. 2013 v 16 hodin. Zveme všechny děti, které se chtějí zapojit do zpěvu koled při této mši svaté.

• **Intence** (mešní stipendia na určitý úmysl dárce) na příští kalendářní rok se začnou zapisovat od 1. neděle adventní v zákristii. Nejvhodnější doba je vždy po skončení kterékoliv mše svaté.

Výroba adventních věnců a adventních Jeruzalémů

v sobotu 30. listopadu 2013

Rády bychom Vás pozvaly na výrobu **adventních věnců**, která se bude konat v sobotu 30. 11. od 14.00 do 18.00 hod na faře na ulici Lidická 6. Větve na výrobu věnců budou k dispozici. V omezeném množství bude také možnost zakoupení dekoračních potřeb (svíčky, bodce, ozdoby, stuhy ...). Prosíme zájemce, aby se zapsali na seznam, který bude k dispozici v zákristii.

S těšením se na společné chvíle

Anička Voříšková a Vít Mikešková

V sobotu 30. 11. proběhne v zákristii kostela tradiční výroba

adventních Jeruzalémů, ukončených průvodem světélek před první adventní mší. Začátek je v 16 hodin. Doporučujeme vzít si oblečení vhodné k výtvarné činnosti.

Kontakt: 737 243 112, 737 243 114.

Markéta Zelenková

Hledá se (opět) dobrovolník

*na pomoc duchovní službě
v Domově pro seniory Štefánikova*

Milí farníci, možná si ještě vzpomínáte, že téměř přesně před rokem vyšla v Tomáškově (3/2012-13) prosba o pomoc. Hledal se dobrovolný spolupracovník duchovní služby, kterou vykonáváme jednou za čtrnáct dní v úterý - střídavě já a manželé Palačtí - v domově pro seniory na Štefánikově. Jelikož se tenkrát hledání podařilo a dobrovolnice se našla, obracím se na Vás touto cestou znovu, neboť bychom rádi uvítali „do týmu“ opět někoho nového - jedna z paní, které s námi na Štefánikovu chodily, se vrací do práce a už nebude mít čas. Všechno zůstalo tak, jak tomu bylo loni - budete tedy potřebovat čas jednou za čtrnáct dní, v úterý, přibližně mezi 13.45 a 16.30. Poslední

úterý v měsíci ve 14.30 je mše svatá, za 14 dní poté bohoslužba slova, kterou má náš jáhen Jiří Palacký. Po bohoslužbě se ještě obcházejí na pokojích lidé, kteří na bohoslužbu nemohou přijít.

Pro další podrobnosti si můžete přečíst zmíněné loňské číslo Tomáška, nebo se obrátit přímo na mne osobně.

Kontakt:

mobil: 732 715 444

e-mail: jirkabuzek@hotmail.com

Skype: [jiri.buzek](https://www.skype.com/people/jiri.buzek)

Děkuji a ze srdce žehnám

+kaplan Jiří

Z farní charity

Drazí přátelé, děkujeme všem, kdo nám přispěli do charitní pokladničky, dárcům pravidelným i mimořádným. Opět jsme mohli přispět potřebným.

Z přijatých peněz jsme poslali:

Likvidaci Lepry na nákup léků pro malomocné	3 000 Kč
Sdružení pěstounských rodin	3 000 Kč

Na sklonku církevního roku na vás myslíme v modlitbě a vyprošujeme vám milost stálého přebývání v Boží blízkosti. Ježíš je Králem, kéž je také Králem našich srdcí. Požehnaný advent přejí

Dobrovolníci farní charity

Slovo nemocným

Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa.

Mt 28,20

V dnešní době jsme ovlivňováni velkým množstvím zpráv z tisku, z rozhlasu a z televize. Když se nad těmi zprávami zamyslíme, uvědomujeme si, že naprostá většina z nich je velmi depresivní, protože hovoří o podvodech, násilí, nespravedlnosti a o všech negativních jevech. Občas se objeví přehled sledovanosti zpráv a je katastrofální, že největší zájem mají lidé právě o tyto zprávy. Proto redaktoři, aby zvýšili sledovanost, se soustřeďují právě na takovéto události. Tím však velmi negativně ovlivňují smýšlení velkého množství lidí a šíří ve společnosti pesimistickou náladu a apatii, které se projevují v jednání lidí tím, že nemají zájem o zlepšování situace, protože jsou přesvědčeni, že se to nepodaří a že každé úsilí je zbytečné.

Stejná situace byla ve všech dobách, ale tehdy trvalo poměrně velmi dlouho, než se zpráva o události dostala na jiný kontinent. Dnes je toho dosaženo ve velmi krátké době a staré zprávy jsou doplněny obrazy, které věrohodně zachycují, co se děje. Tyto skutečnosti by neměly ovlivňovat smýšlení a jednání věřících lidí. Oni

nezapomínejme v modlitbách a zároveň pana děkana prosme, aby se za nás, svatotomské farníky a za naši farnost u Boha přimlouval.

Prameny: Vzpomínky pamětníků, publikace Jiřího Kotulana: Život s velkým náčelníkem a písemné materiály FÚ.

Uspořádal PhDr. Jan Weinberger

Rozhovor s Vojtou Veselým

• *Jelikož, dle slov odborníků, již možná brzy žádného varhaníka potřebovat nebudeme, obracíme se dnes na dalšího obětavce, který nám hraje, dokud nástroj hraje. Vojto, ty pocházíš z muzikantské, můžeme říct přímo varhanické rodiny. Pověz nám něco o svém dětství, o rodičích a sourozencích. Jaké to je vyrůstat v prostředí, kde hudba je nedílnou součástí každodenního života?*

Je to už nějaký pátek, co jsem se narodil do nejen muzikantské rodiny. Oba rodiče byli učitelé na hudební škole, kde předávali své hudební zkušenosti mladším generacím. Nelze se tedy divit, že se hudební vliv projevil také na mně i na mých třech bratrech. Každý jsme se učili hrát na nějaký hudební nástroj – nejstarší na klavír a později varhany, druhý

hbitě proháněl smyčec po čtyřech houslových strunách a třetí dotvořil sestavu klavírního tria hrou na violoncello. No a já zpočátku obracel noty a hlavně rozptyloval jednotlivé hráče. ☺

• *Často jste jako rodina jezdili zpívat a hrát do různých koutů nejen naší republiky. Kde všude jste muzicírovali? Na co vzpomínáš nejraději?*

Na první část této otázky by spíše měli odpovědět moji starší sourozenci. Já si pamatuji, že to byly převážně kostely, kde náš rodinný orchestr doprovázel bohoslužby. Z nejčastěji navštěvovaných míst mi ve vzpomínkách zůstaly nejvíce Lechovice, které se za minulého režimu staly domovem sester františkánek z Grohové. A tady nelze zapomenout na místní „mrkvičky“, což bylo moje pojmenování červených rybiček v kašně u zámečku. Dnes zůstalo „naše“ rodinné muzicírování tradiční součástí vánočního setkání u stromečku, kde dlouhým koledováním obšťastňujeme nejen narozeného Ježíška v jesličkách, ale mnohdy i všechny kolemjdoucí na ulici.

• *A teď k tématu z nejoblíbenějších. Něco o tvých studiích a o tom, kde teď působíš.*

Nejoblíbenější téma? No, to tedy asi budu výjimka. Moje studium

Na uvolněné místo kaplana u sv. Tomáše po otci Josefovi nastoupil P. Antonín Adámek. Od 1. 11. 1950 byl ustaven 3. kaplanem bývalý spirituál (komunisty uzavřeného) alumnátu Dr. Vladimír Nováček. Od padesátých let byl dlouhodobě vězněm svatotomský kaplan P. Václav Razik, který se věnoval mládeži. Od 1. 8. 1954 nastoupil po P. Adámkovi P. František Komárek. Dne 18. 4. 1954 se stal kaplanem P. Jaroslav Zechmeister. Od 1. 3. 1957 odešel P. Horálek do Drásova, novým kaplanem byl P. Josef Klusáček. Dalším kaplanem u sv. Tomáše se stal 1. 9. 1967 P. Jaroslav Novotný. P. Václav Razik pak zastával funkci kaplana u sv. Tomáše podruhé - od 1. 1. 1969. Dne 15. 11. 1970 byl, jako režimu nepohodlný, přeložen církevním tajemníkem do Rousínova. Třetím kaplanem se stal od 1. 8. 1969 P. František Korbela. Po něm se ujal služby kaplana P. Karel Cikrle - 14. 2. 1972, pak P. Josef Rycheký od 1. 1. 1978. Dr. Metoděj Habáň zde byl kaplanem do 28. 2. 1982. Po zemřelém prof. Nedomovi se kooperátorem u svatého Tomáše stal dne 1. 5. 1982 P. Jaroslav Horák.

Vzpomínky na pana děkana jsem v posledních letech sbíral od pamětníků. Těch je již málo a navíc, dvě pamětnice, zejména paní Jindřiška Jínová (sekretářka pana děkana), odmítly podat o něm jakékoliv

informace. Pokud označíme pana děkana za hlavu farnosti, pak se jeho sekretářka snažila plnit roli krku. Svoji práci vykonávala zodpovědně, ale přitom dávala najevo svoji důležitost. Každého k panu děkanovi nepustila. Dokonce vyřizovala „vzkaz od pana děkana“, že dotyčný(á) má zakázán vstup do zákristie. Kaplani se jí a jejího vlivu obávali, prof. Nedoma se jí nejraději vyhnul. Ale paní Jindřiška vykonávala záslužnou práci zejména v době nemoci pana děkana, kdy se mu snažila maximálně pomáhat, vyřizovat administrativu farnosti a ulehčit mu jeho odchod z tohoto světa. Protože paní Jindřiška již zemřela, vzpomínejme na ni v dobrém a zahrňme i ji do našich modliteb.

V lednu 2014 to bude 118 let od narození pana děkana Františka Kulhánka, od jeho smrti uplynulo v červnu již 30 let. Za jeho působení, v době totality padesátých a šedesátých let, bylo u sv. Tomáše nejvíce (až devadesát) ministrantů a několik z nich odešlo ke studiu bohosloví. Modlíme se za blahořečení jednoho z těchto služebníků oltáře, P. Tomáše Týna, O.P. Další ministranti založili dobré křesťanské rodiny a vychovali další generaci farníků. Na tom, že liturgie v našem kostele byla vždy na vysoké úrovni, má také zásluhu pan děkan.

Na velkou osobnost naší farnosti, P. Františka Kulhánka,

mají stavět na slovech, kterými Ježíš slíbil apoštolům a tím i všem lidem, že s nimi zůstane stále až do konce světa. Tento slib má ovlivňovat každého věřícího člověka a má mu dávat jistotu, že žádná situace není nad jeho síly a že je vždy možné počítat s Boží ochranou a Božím působením v lidském životě. Na této víře stavěli svůj život věřící ve všech dobách. Toto vědomí však nepůsobilo, že lidé složili ruce do klína a čekali, že se o ně Bůh postará, ale využívali co nejlépe všeho, co měli k dispozici. A tam, kde už jejich síly nestačily, počítali s Boží pomocí. Takové smýšlení jim pomáhalo překonat všechny životní obtíže. Oni současně svým životem působili na lidi kolem sebe a ovlivňovali je. Nemuseli konat žádné mimořádné skutky, a přesto bylo jejich působení hluboké a trvalé.

I my máme prosit o víru a správný pohled na všechno, co prožíváme, abychom žili tak, že všechno v našem životě bude mít hodnotu a prospěje nám i druhým lidem.

o. J. Šik

Vzpomínka na P. Františka Kulhánka

brněnského děkana a faráře u sv. Tomáše

Čtenáře Tomáška jsme
v posledních letech seznámili

s několika významnými osobnostmi, muži, kteří působili v naší farnosti. Konkrétně to byli: P. Milan Bezděk, P. Česlav Novotný, P. Jiří Novotný, S.J., Mgr. Ludvík Kolek, P. Antonín Nedoma, P. Josef Koláček, S.J. (dne 22. 1. 2013 obdržel Cenu města Brna za svoji činnost v oblasti žurnalistiky a publicistiky), P. Josef Hinterhölzel, jáhen Jaroslav Vašíček, kostelník Josef Schruk. Dosud jsme se však nezmínili o jedné velké osobnosti, která výrazně přispěla k rozvoji naší farnosti, vysoké úrovni liturgie u sv. Tomáše, k zavedení pokoncilních změn, opravě kostela i k založení Svatotomské gregoriánské scholy a rozšíření ministrantského konventu.

Je jím svatotomský farář P. František Kulhánka, brněnský děkan. Narodil se 14. 1. 1896 ve Slatině, okr. Mor. Krumlov. Studoval na klasickém gymnáziu v Brně, potom v brněnském alumnátě. Dne 5. 9. 1919 byl vysvěcen biskupem Norbertem Kleinem. Nejprve byl kaplanem v Hrušovanech n./Jev., od roku 1920 v Brně-Zábrdovicích a od roku 1941 u sv. Tomáše. Jako farář kostela sv. Tomáše byl investován 1. 6. 1947. Od 1. 1. 1949 byl ustanoven městským brněnským děkanem. Od 16. 10. 1952 do 4. 5. 1953 byl pan děkan v komunistickém vězení. Jedním z důvodů jistě bylo, že věděl o tisku a rozšiřování Pastýřských

listů brněnské diecéze a o práci kněží s mládeží. Také ho bylo třeba zastrašit - proto tam pobýval i na samotce.

Ve stejné době byl zatčen i náš ministrant a zaměstnanec (kostelník) Jiří Kotulán. Ten pomáhal P. Václavu Razikovi a dalším kněžím (i v kněžském alumnátě P. Josefu Soukupovi) a také se zasloužil o tisk a rozšiřování Pastýřských listů v diecézi. Byl jedním z iniciátorů výzkumu hrobek v kostele a vypracoval historický přehled kostelníků u sv. Tomáše. Později se oženil, přestěhoval a působil dlouhá léta ve farnosti Šlapanice.

V době věznění pana děkana ho zastupovali dva kaplani, za pomoci prof. Antonína Nedomy a prof. Antonína Fialy. Prof. Nedoma byl výborný kazatel, každou neděli kázal při deváté mši svaté.

Bratr pana děkana, Mons. prof. ThDr. Karel Kulhánek († 1994), působil jako prelát a kancléř biskupství na Petrově. Sestra pana děkana mu dělala na faře hospodyni a jak říkali pamětníci - dobře vařila. Při slavnostních příležitostech se na faře k jídlu pilo plzeňské donesené z hotelu Slovan. Mešní víno, dodávané Unitou Kroměříž, se na faře stáčelo do lahví. Ludvík Kolek (dále jen Ludvík) uvedl, že pan děkan byl zpočátku uzavřený, často ponořený do sebe, proto i méně komunikoval s okolím. Po návratu z vězení však na své okolí působil

jako jiný člověk, často (třeba vůči ministrantům) se choval jako laskavý otec. Bylo zřejmé, že se v jeho životě něco zásadního změnilo. Ve vězení poznal, že trpící lidé myslí a cítí jinak. Pan děkan po propuštění z vězení také více komunikoval s okolím.

V roce 1956 zahájil generální opravu interiéru kostela, Ludvíka pověřil zpracováním žádveří. Podporoval i pokoncilní změny v liturgii, které u sv. Tomáše iniciovali zejména Česlav Novotný a Ludvík. Sv. Tomáš byl jedním z prvních kostelů v diecézi, který měl střední oltář. Boční lavice z přední části chrámu byly umístěny do křížení lodí a dopředu byly proti sobě postaveny kopie původních lavic. Památkáři zamítli realizaci Ludvíkových fresek v presbytáři kostela. Po mnoha staletích Ludvík a další nahlídli do hrobek kostela.

Pan děkan měl i smysl pro humor. Když mu farníci nosili obrazy a sošky svatých nevalné umělecké hodnoty (kýče) a ptali se ho jak s nimi naložit, tak jim radil: „Vezměte posvěcené kladívko, roztlučte tu sošku a drť nasypete do připravované omítky.“

Začátkem 80. let se zdravotní stav pana děkana zhoršoval, mši sv. pak sloužil jen tehdy, kdy se cítil lépe. V posledních měsících života byl upoután na lůžko. Děkan František Kulhánek zemřel 27. 6. 1983 na faře.

Šedovlasý muž (druhý zprava) je pan děkan, P. František Kulhánek. Žena druhá zleva s blond vlasy je Jindřiška Jínová, sekretářka pana děkana, kněz v brýlích je kaplan P. Antonín Adámek, vysoký muž vzadu je profesor P. Antonín Nedoma.

Pohřeb byl na 1. pátek 1. 7. 1983 z kostela sv. Tomáše na Ústřední hřbitov do kněžských hrobů sk. 21, č. 290. Obřady vykonal P. Dr. Vladimír Nováček, probošt z Mikulova (bývalý kaplan u sv. Tomáše). Mše svatá byla latinská, chorální. Zpívali svatotomští choralisté, kteří tím také panu děkanovi poděkovali za umožnění založení chorální scholy a rozšíření ministrantského konventu u svatého Tomáše, za jeho podporu, ochranu a pomoc po celých 30 let trvání tohoto sboru a konventu.

V době působení pana děkana u sv. Tomáše zde byli zpravidla dva, někdy i tři kaplani. Protože byl dostatek

kněží, sloužili mše sv. i u bočních oltářů. Znáмым kaplanem byl např. P. Josef Hinterhölzel. Ten obdržel tajně biskupské svěcení a od 1. 10. 1949 byl investován na faru ve Vranově nad Dyjí. Zde, ve vranovském kostele, v padesátých letech po tři neděle o prázdninách sloužila u oltáře početná skupina svatotomských ministrantů. Ti bývali na utajeném skautském táboře ve Švýcarské zátocce u Vranovské přehrady, pod vedením Milana Bezděka (ten později vystudoval teologii v Litoměřicích a působil až do své smrti v prosinci 2009 v této diecézi jako farář, později jako generální vikář a kanovník litoměřické kapituly).